

Aan de leden van de Statencommissie Milieu, Water en Groen
(i.a.a. de overige statenleden).

N L T O

Drenthe

Aan de leden van de Statencommissie Milieu, Water en
Groen
p.a. de secretaris de heer C.J. Mulder
Postbus 122
9400 AC ASSEN

Referentie : NPDJ.2003.2526
Behandeld door : G.C. van 't Klooster
Betreft : initiatiefvoorstel Wijziging
Provinciale Verordening
Waterhuishouding Drenthe
Drachten : 15 augustus 2003

Geachte heer/mevrouw,

De NLTO heeft kennisgenomen van het initiatiefvoorstel van de heer J. Langenkamp inzake een wijziging van de Provinciale Verordening Waterhuishouding Drenthe. Met het voorliggende voorstel wordt beoogd de situatie in de gebieden, welke in de verordening gekenschetst worden als gebieden met een natuurondersteunende functie, te bevriezen. Er zouden geen nieuwe beregeningsputten meer mogen worden gerealiseerd. Talloze land- en tuinbouwbedrijven in Drenthe worden door dit voorstel geraakt. De NLTO wil u door deze brief daarom op de hoogte stellen van ons standpunt over dit initiatiefvoorstel.

Algemeen

In Drenthe wordt jaarlijks circa 80 miljoen m³ grondwater gebruikt. Verreweg het grootste deel wordt onttrokken door de waterleidingmaatschappijen (60 miljoen kuub).

De landbouw onttrok vorig jaar 3 miljoen m³ (minder dan 4% van totaal) ten behoeve van beregening voor landbouwkundige doeleinden. Ondanks het feit dat het aantal beregeningsputten de afgelopen 10 jaar is toegenomen, is de totale onttrekking door landbouw min of meer gelijk gebleven.

Achtergronden

Vanuit de agrarische praktijk was de afgelopen jaren de behoefte aan beregeningsputten uit grondwater groeiende. Dit was onder meer een gevolg van:

- geen (of onvoldoende) aanvoer van oppervlaktewater van de juiste kwaliteit,
- het feit dat een aantal aardappeltelers was gedwongen uit putten te beregenen in verband met de besmetting van oppervlaktewater met bruinrot,
- toename van het areaal hoogsalderende teelten, waaronder bollen en boomkwekerij. Bij deze teelten is de mogelijkheid om te kunnen beregenen voorwaarde voor het doen slagen van de teelt.

Noordelijke Land- en Tuinbouw Organisatie

Landbouwhuis Drachten, Lavendelheide 9, Postbus 186, 9200 AD Drachten

Tel.nr.: (0512) 30 50 00, Fax (0512) 30 50 01

Bankrekeningnummer: 30.28.00.107 Van toepassing zijn de Algemene Voorwaarden, KvK nr. 40048607

Genoemde ontwikkelingen hebben de behoefte aan onttrekkingspunten vergroot. Toename van het aantal onttrekkingspunten betekent echter niet dat de grondwateronttrekking ten behoeve van beregening in dezelfde mate is toegenomen. Kijkend naar de ontwikkeling in de totale onttrekking door de landbouw wordt dit ook bevestigd. Sinds de begin jaren 90 is er gemiddeld sprake van een redelijk stabiele omvang van de onttrekking van rond 3 miljoen kuub op jaarbasis. In natte jaren is dit 0,6 miljoen kuub, in droge jaren (bijv. 1995) 8 miljoen. In 2002 werd door de landbouw 3 miljoen kuub onttrokken. Dit behelst nog geen 4 % van de totale onttrekking die waterleidingmaatschappijen, industrie en dergelijke jaarlijks veroorzaken.

Overigens zal gezien het feit dat met beregening water op het land wordt gebracht een belangrijk deel van het water terugkomen in de bodem en de feitelijke netto onttrekking nog ruim onder de 4% liggen.

Dat de hoeveelheid voor beregening onttrokken water niet rechtevenredig groeit met het aantal putten hangt nauw samen met het grondgebruik. In Drenthe hanteren ondernemers een ruime teeltwisseling hetgeen betekent dat niet elk jaar bij elke put een gewas staat dat beregend hoeft te (of mag) worden.

Inhoud

De NLTO maakt bezwaar tegen de voorgestelde aanpassing:

1. Een aandachtig lezer kan uit het voorstel afleiden dat het niet de grondwaterstand onder de natuurgebieden is die aanleiding vormt voor dit voorstel. Eigenlijk zijn de pijlen gericht op de lelieteelt. In onze ogen wordt de lelieteelt hierbij ten onrechte in een kwaad daglicht gesteld.
2. Er is geen duidelijk beeld van de mate waarin beregening uit grondwater een significante bijdrage levert aan de verdroging van nabijgelegen natuurgebieden. In het verlengde hiervan is evenmin zekerheid dat het verbod op nieuwe putten werkelijk bijdraagt aan het tegengaan van die mogelijke verdroging. Mede gelet op de verwachte (marktontwikkeling) stabilisatie in de ontwikkeling van het areaal lelies lijkt de toegevoegde waarde van een verbod op nieuwe bronnen twijfelachtig.
3. Een ander punt waar de indieners aan voorbijgaan, is het feit dat de hoogwaardige teelten in Drenthe op een relatief extensieve wijze plaatsvinden. Zo wordt er bij de lelieteelt een teeltschema gehanteerd waarbij het gewas pas na 6 jaar weer op hetzelfde perceel terugkomt. Het verbod op nieuwe bronnen zal er toe leiden dat er nauwer geteeld gaat worden. Ondernemers gaan de teelt rond bestaande bronnen concentreren. Dit betekent meer gewasbeschermingsmiddelen en intensiever gebruik van bestaande bronnen, hetgeen er toe leidt dat minder spreiding van onttrekking van grondwater zal zijn.
4. Consequentie van een eventueel verbod op nieuwe bronnen is ook dat naast de ontwikkeling van de bollenteelt ook andere hoogwaardige teelten zoals boomkwekerij, vaste plantenteelt, groenteteelt en fruitteelt een halt wordt toegeeroepen.

Gezien de bestaande agrarische structuur in de regio's waar het grondwater een natuurondersteunende functie heeft, is dit ernstig. De plantaardige sector heeft in de richting van grootschalige akkerbouw hier een onduidelijk perspectief. Ondernemers die hun perspectief willen verbeteren door middel van marktgerichte ontwikkeling op het plantaardige vlak worden in hun ambitie geblokkeerd door dit verbod op nieuwe bronnen. Een eventueel verbod zou hiermee een ongewenste invloed hebben de sociaal-economische ontwikkeling van een gebied.

Conclusie

Op grond van het voorgaande stelt de NLTO vast dat het voorstel:

- Geen duidelijke meerwaarde heeft voor de terugdringing van de verdroging van bestaande natuurgebieden en misschien zelfs door gedwongen intensivering van het gebruik van bestaande bronnen, lokaal tot grotere problemen leidt.
- Het aanpassen van de grondwaterverordening contraproductief is voor het milieu en de sociaal-economische ontwikkeling van gebieden.

Wij hopen u hiermee voldoende over ons standpunt te hebben geïnformeerd en verwachten dat u de door ons gemaakt opmerkingen bij de behandeling van het voorstel wilt betrekken.

Mocht er voor u nog aanleiding zijn tot vragen of nadere informatie, dan kunt u hiervoor contact zoeken met ondergetekende.

Hoogachtend,

Namens het Provinciaal Bestuur van de NLTO in Drenthe,

G.C. van 't Klooster, secretaris.